

1907-02-09

þÿ — ' ¿ Å » ® : ¿ μ ½ ± Á ° Ä ® Á ¹ ¿ Â » Ì ³

þÿ • Á μ Å ½ • Ä ¹ Ì Á Ì ³ Á ± ¼ ¼ ± C o o p 2 0 0 2

Library of Neapolis University Pafos

<http://hdl.handle.net/11728/8538>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

Διαίφωρα
Συνεργατισμός
Αμφοκωστός
Εργυμμάτα
Πάφος
Αρχαϊότιτες

Η ΒΟΥΛΗ

Ο ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΟΣ ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ Μ. ΑΡΜΟΣΤΟΥ

Ἐντιμὸς Κύριος Νομοθέτῃ,

Μεγάλῃν ἀισθίνομαι τέρψιν, χειρετίζων σήμερον τὸ νέον Νομοθετικὸν Συμβούλιον τὸ διορισθὲν καὶ ἐκλεγέν μετὰ τὸ πέρας τῆς τελευταίας συνόδου. Καὶ ἐκείνα μὲν τῶν Ἐντίμων Μελῶν, ἅπερ εἶχον ἔδρας ἐν τῷ τελευταίῳ Συμβουλίῳ, χειρετίζω ὡς παλαιούς φίλους καὶ συναδέλφους, τοῖς δὲ νεωστὶ ἐκλεγείνι μέλεσι προτρέπω τὰ συγχρητῆριά μου ἐπὶ τῇ ὑπὸ τῶν ἐκλογέων ἀπονεμηθείσῃ αὐτοῖς ὑψηλῇ τιμῇ. Εἶμαι δὲ βέβαιος, ἐκ τῆς οὐο συνόδου τοῦ τελευταίου συμβουλίου πείρας μου, ὅτι ἡ νέα αὕτη Ὁμήγουρις ἐργασθήσεται μετὰ θερμοῦ ζήλου ὑπὲρ τοῦ κελύ τῆς Κύπρου καὶ ὅτι ἡ νῆσος ὠφελήθησεται ἀπὸ τῶν μόχθων αὐτῆς.

— Ἡ χορηγία τῶν 50,000 λιρῶν.

Χαίρω θυνάμενος, ἐν τῇ πρώτῃ πρὸς τὸ νέον Συμβούλιον προσφωνήσῃ μου, νὰ εἶπω ὅτι ἡ οἰκονομικὴ θέσις τῆς γῶρας βελτιοῦται καὶ ὅτι, κατ' ἐμὴν γνώμην, εἶναι νῦν, εἴπερ ποτὲ ἐν προσφάτοις χρόνοις, ὑγιειντέρα καὶ μεττοτέρα εὐελπίδων ἐπιγγελίων. Σὺν τῇ προσδοκίᾳ δὲ παγίου πρὸς τοῦ Ἀυτοκρατορικοῦ Θεσχυροφυλακίου ἐπιχορηγήματος 50,000 λιρῶν, φαίνεται πιθανόν ὅτι ἡ μὲν πίστις τῆς νῆσοις ἀποκατασταθήσεται, ὁ δὲ λαὸς ἀνακουρισθήσεται τῶν ἀναγκῶν αὐτοῦ καὶ ἡ γενικὴ πρόοδος καὶ ἀν. πτωχὺς διευκολυν-

θήσεται. Ειλικρινώς πιστεύω ότι, τῇ θεῖα
εὐλογίᾳ, ὑπάρχει νῦν λαμπρὸν τῇ Κύπρῳ
μέλλον, ἀλλ' ὀφείλω νὰ ἐντυπώσω ἐν τῇ
διανοίᾳ τοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ ἐνθ' ὅδε ἀν-
τιπροσωπευομένου λαοῦ ὅτι πολλὴ ἀπειτη-
θήσεται ὑπομονὴ καὶ πολλὴ μερίμνη καὶ
ἐργασίαις ἔσται γαίλα, πρὶν ἢ ἡ νῆσος δυ-
νηθῇ νὰ ἀναλάβῃ ὅλοσχερῶς ἐκ τῆς πα-
ρούτης αὐτῆς κρίσεως καταστάσεως. Αἱ
ἱκανοποιητέαι ὑποχρεώσεις εἶναι ἐκ-
τάκτως βαρεῖαι, τὸ δ' ἐπιγορήγημα ἀ-
πειτηθήσεται ὀλόκληρον καὶ ὅθεν πρέπει,
ἀπέχοντι τῶν δυσκολιῶν τῆς χώρας, νὰ
δικαιθῆται ἑλαφρῶ τῷ τρόπῳ.

— Τὸ εἰσαγωγικὸν καὶ ἐξαγωγι- κὸν ἐμπόριον.

Ἡ ἐμπόρια τῆς νῆσου διετηρήθη κλιῶς
κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος· ὅτε ἀριθμὸς καὶ ἡ
χωρητικότης τῶν ξένων πλοίων ἐδείξαν ση-
μαντικὴν αὐξήσιν καὶ τὸ ἀκτοπλοικὸν ἐμ-
πόριον ἐδείξαν ἐπίσης ἀντίστοιχον βελτιώ-
σιν. Ἡ δὲ εἰσαγωγὴ καὶ ἡ ἐξαγωγὴ πρου-
τίσταν, ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ 1905, αὐξο-
μένην ἀνάπτυξιν καὶ αἱ τῶν πλοιοποικίων τε-
λῶν καὶ τῶν ἐμμέσων φόρων καταστάσεις ὑ-
πῆρξεν ἱκανοποιητικαί. Αἱ εἰς κεράτια, ὀ-
πώρας, βάμβικα, βομβύκια, προβάτια δέρ-
ματα, ἄχουρα καὶ γούσον, συναλλάχαι ἠρῶ-
θησαν μεγάλως, ἀλλ' ἡ ἐξαγωγὴ ζώων, δη-
μητριακῶν καρπῶν, σταφίδων, σίτου καὶ
σπόγγων δὲν ὑπῆρξεν ὅσον ἐν τοῖς προη-
γουμένοις ἔτεσι μεγάλη. Ἡ συγκομιδὴ τῶν
δημητριακῶν καρπῶν ἐπεδείχθη καὶ π. λ. αὐ-
ξήσιν ἐν τίτῳ, ἐπίσης δὲ καὶ ἐν ὄρθῳ, ἀλλ'
αἱ αὐξήσεις αὗται ὑπερκατατιθιμίσθησαν
ὑπ' ἰσχυρότεραις συγκομιδαῖς κριθῆς καὶ
βρώμης.

— Περικομίσαι Ταμειυτικῆς Τρα- πέζης.

Σχετικῶς πρὸς τὴν γενικὴν τοῦ λαοῦ
τῆς νῆσου εὐημερίαν δύναται νὰ θεωρηθῇ
ὡς εὐάρεστον τὸ ὅτι αἱ ἐν τῇ Ἀποταμει-
τικῇ Τραπεζῇ καταθέσεις ἀνήλθον ἀπὸ
2,446 λιβρῶν κατὰ τὸ τέλος τοῦ 1905 εἰς
4,025 λιβρῶν κατὰ τὸ τελευταῖον τρίμηνον
τοῦ 1906.

—Τὰ κέρδη καὶ αἱ δαπάναι τοῦ βίου.

Πληροφοροῦμαι ὁμοίως ὑπὸ τῶν οἰκονομολογικῶν συμβούλων μου ὅτι ἡ ἐν τῇ νήρῳ εἰσροή κεφαλαίων συνεπιφέρει καί τινες οἰκονομικὰς καὶ οὐχὶ παντελῶς ἀποδεκτὰς συνθήκας· οὕτως ἡ ἀντιλογία τοῦ κέρδους ἐλαττοῦται, τὸ ἡμερομίσθιον καὶ αἱ δαπάναι τοῦ βίου αὐξάνονται καὶ, κατ' ἀκολουθίαν, ἐπέρχεται σταθερὰ τοῦ χρυσοῦ ὑποτίμησις μετὰ τοῦ φυσικοῦ αὐτῆς οἰκονομικοῦ ἐπακολουθήματος, τῆς γενικῆς, δηλονότι, ὑψώσεως τῶν τιμῶν.

—Οἱ μισθοὶ τῶν ὑπαλλήλων.

Ἡ ὑψώσις αὐτῆ τῶν τιμῶν ἤχθη λίαν προεξέχοντως εἰς γνώσιν μου διὰ τῶν παρακόντων πολλῶν ἐκ τῶν ἐν τῇ δημοσίᾳ ὑπηρεσίᾳ λειτουργῶν περὶ τοῦ ὅτι οἱ μισθοὶ αὐτῶν δὲν τυγχάνουσιν πλέον ἀνάλογου πρὸς τὰς δαπάναις τοῦ βίου. Ἐμελέ-

την τὸ πρᾶγμα τοῦτο μετὰ πλείστης προσοχῆς καὶ, καίτοι δὲν δύναμαι νὰ περὶ-δεχθῶ ὅτι αἱ δαπάναι τοῦ βίου ἐν Κύπρῳ εἶναι, καθόλου εἰπεῖν, ἀνώτεροι ἢ ἐν ἄλλαις χώραις, εἶμαι, ἐν τούτοις, ὑπόχρεως νὰ ἀνομολογήσω ὅτι οἱ λειτουργοὶ ἐκεῖνοι, ὧν οἱ μισθοὶ εἶναι ἐλάχιστος κλίμακος τῆς τῶν συνήθως ἐν τῇ ἀποικιακῇ ὑπηρεσίᾳ ἀποτιμωμένων, δὲν ἀνταμεῖβονται ἐπαρκῶς ἐν ταῖς παρούσαις περιστάσεσιν. Εἶναι δὲ ἀτυχῶς πρόδηλον ὅτι αἱ πρότοδοι τῆς νήσου δὲν ἐπαρκοῦσι νῦν οὕτως ὥστε νὰ ἐπιτρέψωσι γενικῶς τῶν δημοσίων μισθῶν ὑψήσιν, ἀλλ' ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ ἐπιθύρου ἐτους θὰ ὑποβάλω τῇ ὑμετέρᾳ σκέψει μικρὰς τινὰς αὐξήσεις μισθῶν καὶ ἀνταμοιβῶν, οἷσι θέλουσιν ἐν τινὶ μέτρῳ, παράσχει ἀνακούφισιν τοῖς νῦν σκληρῶς πιεζομένοις.

—'Η υπερέτιμωσις τοῦ κρέατος.

Ἐν σχέσει πρὸς τὸ πλεονεκτήματι τοῦ ὅτι ὁ βίος κατέστη λίαν διαπληρῆς, δύναμαι νὰ εἶπω ὅτι ἡ προσοχὴ μου ἐπιστήθη εἰς ταρχήν τινα, ἐγερωθείτην ἕνεκα τῆς εἰς Αἴγυπτον ἐξαγωγῆς προβάτων, εἰς ἣν ἀπεδόθη τὸ ἐκρύθμιος ὑψηλὸν τῆς τιμῆς τοῦ προβατείου κρέατος. Ἐξήχθη τὰς τελευταίαις κατατάξεις τῆς κατὰ τὸ ἔτος 1906 ἐξαγωγῆς προβάτων καὶ δὲν ἤδρουν τὸν τούτων ἐξαχθέντα ἀριθμὸν ἀνώτερον τοῦ τοῦ προηγουμένου ἔτους.

—'Η δημοσία ὑγεία.

Ὁ ἀρχίατρος μὲ πληροφορεῖ ὅτι κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἡ ὑγεία τῆς νήσου ὑπῆρξε καλλίτη καὶ ὅτι, τῆ ἐξαιρέσει προτραχίτων κρουσμάτων εὐλογίως ἐν τῷ διακριτικῷ Λευκωσίας οὐδεμίαν λοιμώδη ἢ καλῆτικὴ νόσος ἐπέσκηψε. Δὲν ὑπῆρξε δυνατόν νὰ δημιουργηθῶσι τὰ τοσοῦτον εὐκτατα τυγχάνοντα φθισικαίρια, ὧν ἡ ἀνάγκη σθεναρῶς ὑπεδείχθη ὑπὸ τοῦ τελευταίου Συμβουλίου, ἀλλὰ τὸ ἀγροτικὸν ἰατρικὸν προσωπικὸν ἠδξήθη καὶ κατὰ τῆς ἐξελπίσεως τῆς ἐπιβούλου ἐκαίνης νόσου ἐπιβάλλοντι, κατὰ τὸ ἐνόν, σύντονα προφυλακτικὰ μέτρα.

—'Ο σιδηροδρομὸς.

—'Η γραμμὴ Λάφνακος—Λευκωσίας.

Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐξηκολούθησεν ἡ ἐπὶ τὰ πρόσω σταθμῶσι τοῦ σιδηροδρομοῦ

καὶ νῦν τὴν μετὰ τὴν Ἀμμοχώστου καὶ Μόρφου χώρην διατρέχουσι ἀμφοτεροῦσι. Ἄσμενος δὲ παρετήρησαι ὀριστικὴν βελτίωσιν ἐν τοῖς ἐσθόδοις τῆς γραμμῆς καὶ ὑπάρχει ἄποχρῶν λόγος νὰ ἐλπίζω τις ὅτι μετὰ σμικρῆς τιμῆς αὐξήσεως τοῦ κινήτου ὕλικου, τὰ οικονομολογικὰ ὅπως ἀπομύσει τῆς ἐπιχειρήσεως ἔσονται ταχέως

ικανοποιητικά. Ο σιδηροδρόμος τυγχάνει λίαν άρκούντως καλής ύποστηρίξεως έκ μέρους του λαού καί, λαμβάνομενος ύπ' όψιν του βραχέος χρόνου, καθ' όν διετέλεσε λειτουργιών, έχει ήδη ευδοκιμήσει έν σημαντικώ μέτρω. Η οικονομική τής χώρας κατ' εταίρις δέν επιτρέπει είσέτι νά αν τινά σιδηροδρομικήν επιχείρησιν, εφ' ή κούσνομένη επιτυχία τής υπάρχουσας γραμμής ύποθ λπει τή, ελπίδα ότι ή πλείων τούτης επέκτασις δέν είναι ανάγκη νά αναβλήθῃ επί πολύν έτι χρόνον.

Ός πρός τό θέμα τούτο έγω νά πληροφορηθώ ύμῃς ότι φέρισμά τι του τελευταίου Συμβουλίου περί τής στρώσεως σιδηροδρόμου μεταξύ Λάρνακος καί Λευκωσίας υπεβλήθη δέοντως ύπ' έμού τῇ σκέψει τής κυβερνήσεως τής Α. Μεγαλειότητος καί ότι σῦτη μοί ανήγγειλεν ότι ή ιδέα τής ύπ' έταιρείας κατασκευής σιουδήποτε έν Κύπρω σιδηροδρόμου δέν δύναται νά γένηται αποδεκτή.

— Η ματαιώσις τών άρτεσιανών.

Μετά λύπης πληροφορώ ύμῃς ότι τό τῆ μ λα ποθητόν άρτεσιανόν ύδωρ καλής ποιότητος δέν εύρέθη είσέτι. Η διάτρησις, ένεκεν τής φύσεως τών στρωμάτων, δι' όν ένεπήχθη ό σωλήν εξηκολούθηθη μετά μεγάλων δυσκολιών. Διατρήθησαν διαφόρα ύδροφόρα στρώματα καί ύδωρ εύρέθη έν άφθονία, αλλά τούτο είναι άτυχώς άλυτον καί επηύξησεν άπλώς, σημαντικώς, τήσ δυσκολίας του έργου. Τῆσ δέ διατρήσεως εξηκομένης σχεδόν είς τῆ όρια, όν μέγχι δύναται νά έμπεχθώσιν οί σωλήνες, γίνεται νυν σκέψις αν δέν είναι συνετόν νά γένηται δοκιμή άλλιαού, έν τόπω, δηλονότι, όπου ελπίζεται νά εύρεθῇ βράχος έν εύλόγω βάθει.

— Τὸ λιμὴν Ἀμμοχώστου.

Τὰ λιμηνικά ἐν Ἀμμοχώστῳ ἔργα ἀπερατώθησαν καὶ παρεδόθησαν τῇ κυβερνήτει ὑπὸ τῶν συμβούλιον μηχανικῶν. Κατ' ἀκολουθίαν, ἡ ἐμπορία τοῦ λιμένους ἐκείνου βρέθη ζυζουμένη.

— Τὰ ἀρδευτικά.

— Τὰ δημόσια ἔργα.

Τὰ ἀρδευτικά ἔργα ὑπῆρξαν κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος ἐπιτυχέστερα ἠρθεύθησαν 1673 πλέθρα (acres) καὶ τὸ ἀποταμιευθὲν ὕδωρ δὲν ἐχρησιμοποιήθη ὅλον. Οἱ δὲ πρόσφατοι κολλοὶ ὄμβροι κατεβίβασαν καὶ ἄλλα ὕδατα, ἄπλασι αἱ ὑδραποθήκη, τῇ ἐξαιρέσει μίας, ἐπληρώθησαν καὶ ἡ νῦν ἀποταμιευμένη ποσότης ὕδατος ἐπικρατεῖ εἰς πᾶσαν ἐν τῷ ἔτει καὶ ἴσως καὶ ἐν τῷ φθινοπώρῳ ἀπικτηθησομένην ἀρδευαίν.

Ἡ μακρὰ τοῦ λήξιντος ἔτους ἀνομβρία, κατ' ἣν ἡ ὁδοποιία ἀπέβλεπεν ὀδύνητος, καὶ ἡ ἀνευχεθεῖσα αὐτὴν κίβητις καὶ ἐξαιρετικῶς πολλὰ ὄμβρητις προϋξένησαν μεγάλην βλάβην εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ τὰς γεφυράς ἐν ἀπικτηπᾶσθ τῇ νήσῳ. Τὸ τμήμα τῶν Δημοσίων ἔργων ἐπεχείρησε τὰς ἐπιτελεῖν μετ' ἐξαιρετικῆς δραστηριότητος, οὐδενίως δὲ διακινῆς ἐγένετο φειδῶ καὶ αἱ συγκαταστάσεις ἀποκαθίστανται ταχέως εἰς πρέπουσαν κατάστασιν. Ἀσμενος δὲ προσεπιλέγω ὅτι κατὰ τὸ ἔτος, πλὴν τῶν ἀναγκαστικῶν διατηρήσεως καὶ ἐπισκευῶν, ἐκτίθη ἐπὶ τῶν χωρτικῶν ὁδῶν μέγας ἀριθμὸς γεφυρῶν καὶ κηκρωτῶν υπογαίων ὁχετῶν (γεφυροσυστῶν).

— Ἡ ἐλάττωσις τῶν ἐγκλημάτων.

Ἡ ἐκθεσις, ἣν ἔλαβον πρὸς τοῦ ἀρχιἀστυνόμου περὶ τῆς μέχρι τῆς 31 λήξιντος Δεκεμβρίου γενικῆς τοῦ ἐγκλήματος καταστάσεως, εἶναι ἐκτιμητικῆ, τὰ δὲ κατὰ τοῦ ἀτόμου καὶ τῆς περιουσίας σάβηρα ἐγκλήματα δεκνύσιν ἐν ἀπικτηπᾶσθ τῇ νήσῳ ἐλάττωσιν ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ προηγούμενον ἔτος.

—Βελτιώσις τοῦ λιμένος Λάρνακος.

—Κονδύλιον 21,500 λιρῶν.

Ἡ καταπίουσα ἀνάγκη τῆς βελτιώσεως τῶν ἐν Λάρνακι ἀποβιβατικῶν εὐκολιῶν ἐξηκολούθησε νὰ ἐπισηχολῇ τὴν ἐμὴν προτοχὴν, ἐπίσκεψις δὲ τις εἰς τὴν νῆσον ὑπὸ μέλους τοῦ ἐμπορικοῦ οἴκου τῶν κυρίων Κούδ, Υἱοῦ καὶ Μάθιους ἔσχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἐπινοήσασιν νέου σχεδίου καὶ δὴ τοιαύτου, ὅσον ἔστυχε τῆς ἐγκρίσεως τῶν ἐν Λάρνακι Δημοτικῶν Ἀρχῶν καὶ ἐμπορικοῦ σώματος. Τοῦ σχεδίου τούτου ἡ δαπάνη ὑπολογίζεται εἰς 21,500 λίρας, χάρω δὲ δυνάμενος νὰ πληρωσῆται τὸ Συμβούλιον ὅτι ἐλάβον τὴν ἐγκρίσιν τῆς Κυβερνήσεως τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος. Ἐν τῇ ὑμετέρᾳ συγκαταθίσαι, προῶ εἰς τὴν ἐπιτέλειαν τοῦ ἔργου δαπάνη τῶν γενικῶν προσόδων.

—Ἡ ἐξωτερικὴ συγκοινωνία.

Ἡ ἐπαινίδουσις τακτικῆς μεταξὺ Κύπρου καὶ Αἰγύπτου ἐβδομαδιαίας συγκοινωνίας ἐπετελέσθη, πιστεύω δ' ὅτι ἡ ὑπὸ τῆς Ἀτμοπλοϊκῆς Ἐπιχειρήσεως Λιμενοῦ παρεχομένη ὑπηρεσίαν δίδαι γενικὴν ἰκανοποίησιν.

—Ὁ λιμὴν Πάφου.

Ἐνεκα τῆς μεγάλης πρὸς βελτίωσιν τοῦ λιμένος Πάφου ὑφιστάμενης ἀνάγκης, ἐπεχειρήθησαν προκαταρκτικαὶ ἐργασίαι καὶ ἐξηκριβώθη ὅτι ὁ πρὸς ἄσπιν τῶν ὑπερχόντων ἐμποδίων καὶ ἐξιτράλλισιν ἀφαιλοῦς τῶν μικρῶν πλοίων προόδου ἀναγκαῖος καθαρισμὸς δύναται ὁμοῦ μετὰ τῆς μηχανώσεως τῆς ἀπεθ. θραξ, νὰ ἐκτελεσθῇ ἀντὶ δαπάνης, ὑπολογιζομένης εἰς 12,500 λίρας. Τὸ ἐν Λάρνακι ἐπιτελεστέον ἔργον ἔχει δικαίωμα προτεραιότητος ἐπὶ τῶν προσόδων τῆς νῆσου, ἀλλ' ἐλπίζω μετὰ πολὺ νὰ δυνθῶ νὰ ἐπικαλεσθῶ τὴν ὑμετέρην ἀρωγὴν πρὸς βελτίωσιν τοῦ μικροτέρου λιμένος.

— Τὸ Μουσείον.

Ἡ ἀνάγκη καταλλήλου Μουσείου, περιποιούσης τμήν τῆς Κύπρου καὶ ὄν-
τας τριεῖς προτάσεις καὶ ἐπιζήτησιν τῶν ἐν
τῇ νήσῳ πλουσιῶν καὶ μοναδικῶν ἀρχαι-
ολογικῶν θησαυρῶν, ἐπεσφάλασε τὴν σύν-
τασιν προτάσεων τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Μου-
σείου. Ὑποβλήθησαν καὶ ἐξήρθησαν διά-
φορα σχέδια καὶ ἐκπέσω νὰ συζητῶ κατὰ
τὴν ἐπίθεσιν τούτου, νὰ συμβουλευθῶμαι
ὑμῖν ὑπὸ τὴν οἰκονομολογικὴν τοῦ πράγ-
ματος ἐποψίν.

— Ὁ προϋπολογισμὸς καὶ αἱ ἀ-
νάγκαι τῆς γῶρας.

— Αἱ ἀμοιβαὶ τῶν ἀστυνομικῶν.

Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ προερχοῦς οἰ-
κονομολογικοῦ ἔτους θὰ ἀπειτήσῃ ἰδιά-
ζουσαν παρ' ὑμῖν προτάσιν. Συνετάχθη
οὕτως, ὥστε νὰ δεικνῆ, σαφέστερον, νομί-
ζω, ἢ πρότερον, τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα τῆς
νήσου, νὰ συμπεριλαμβάνη δὲ πᾶν κονδυλί-
ον προσόδου καὶ δαπάνης, ὅπερ ἔδει νὰ δι-
έρχηται ὑπὸ τὸν ἔλεγχον ὑμῶν. Προτεπά-
θηται, ἐφ' ὅσον εἶναι δυνατόν, νὰ ἱκανοποι-
ῆσθαι τὰς δημοσίας ἀνάγκαις, ὡς αὗται
μοὶ ἐξετέθησαν ὑπὸ τῶν ὑμετέρων ἐν
τῇ ἐντίμῳ τούτῳ Συμβουλίῳ προκι-
τόχων καὶ, ἂν δὲν ἴδουρήθῃ νὰ ἐκπληρώ-
σθαι τὰς εὐχὰς αὐτῶν ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις,
ἔπραξε ὁμοίως πᾶν ὅ,τι κ' ἄλλοιον ἴδουρήθη
διὰ τῶν ἐν τῇ ἐμῇ διαθήσει μέσων. Ὡς ἴ-
δη ἐπληροφόρηται ὑμᾶς, τὸ ζήτημα τοῦ
αὐξήσθαι μισθοῦς τινὰς τῶν κυβερνητικῶν
λειτουργῶν ἔτυχε πλήρους ὑπ' ἐμοῦ με-
λέτης, ἀποτολμῶ δὲ νὰ συστήσω τῇ ὑ-
μετέρῃ ἐγκρίσει μικρὰς τινὰς αὐξήσεις
πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ἠυξήμενων τοῦ βί-
ου δαπανῶν. Ἐν δὲ τῇ περιπτώσει τὰς δι-
' ἑνὸς καὶ ἡμέραν σεληνίου μισθοδοτουμένης
ἀστυνομίας δὲν μοὶ ὑπῆρξε δυνατόν νὰ προ-
τείνω γενικὴν τιμὰ αὐξήσιν, ἀλλ' ἐποίησα-
μην πρόνοιαν, δι' ἧς πᾶς ὁ σῆμα καλῆς δι-
αγωγῆς κατέχων θὰ δύνηται νὰ λαμβάνη
καὶ τὸ τούτου συνδεσμένον πρόσθετον χρη-
ματικὸν ποσόν. Μέχρι τούτου ἡ περὶ τῆς ἐ-
πί καλῇ διαγωγῇ ὁστέας ἀμοιβῆς γενουμένη
πρόνοια ἦτο ὀνόν μερικὴ καὶ πολλοὶ τῶν
τῆς ἀστυνομίας, κερδαίνοντες διὰ πικραδαιγ-

ματρική διαγωγή το τμήμα δικαστικών σημείων δεν ευρίσκον και χρηματική άμοιβήν διαθέσιμον. Εάν ή νυν εν τῷ προϋπολογισμῷ προτεινομένη πρόνοια τύχη τῆς ὑμετέρας ἐγκρίσεως, πᾶς τις τῶν ἐν τῇ ἀστυνομίᾳ ἀνδεικνύμενος ἄξιός τοῦ τῆς καλῆς διαγωγῆς δικαστικοῦ σημείου, θὰ λαμβάνη καί τὴν εἰς τὴν οὐδὲν θὰ δικαιοῦται πρόσθετον πληρωμὴν. Τοῦτο θέλει, προσθέσει περὶ τὰς 600 λίρας εἰς τὴν τῆς ἀστυνομίας μισθοφορῆν, θέλει δέ, ἐλπίζω, χρησιμεύει ὡς παρόμοιαι τοῖς ἐν τῇ ἀστυνομίᾳ πρὸς κτηνὴν ἰκανοποιήσεως ἐν τῇ ἐκπληρώσει τῶν κτηνολόγων κτύπων.

— Αὐξήσις τοῦ κονδουλίου τῆς Παιδείας.

Διακρῶς ἐπόθησα νὰ ἐκπληρώσω τὰς εὐχὰς τοῦ λαοῦ, ὡς εὔχεται μοι παρεστάθησαν ἐν τῷ τελευταίῳ Συμβουλίῳ, καί νὰ αὐξήσω οὐσιαστικῶς τὴν τῇ παιδείᾳ δοτέην βοήθειαν, ἀλλὰ τότε νῦν ἔχον 500 μόνον λίρας ἠδυνήθηνα νὰ εὐρω πρὸς τοῦτο.

— Γεωργικὸν καὶ Λαθρονομικὸν Τμήμα.

Θὰ εὐρητε ὅτι προτείνεται πρόνοια σημαντικοῦ ποσοῦ πρὸς βοήθειαν τοῦ Γεωργικοῦ Τμήματος καὶ δὴ τοιοῦτου ποσοῦ, οἷον θέλει, ἐλπίζω, διευκολύνει τὸν διευθυντὴν ἐν τῇ ἐκπληρώσει τῶν σπουδαίων κτηνολόγων, εἰς ἃ δραστηρίως καταγίνεται.

Ὁλόκληρος ἡ δαπάνη τοῦ Λαθρονομικοῦ Τμήματος, ἧς μὲγα μέρος ἐλαμβάνετο μέχρι τοῦδε ἐκ χωριστοῦ τμήτου, ὑποβλήθησεται νῦν τῷ ὑμετέρῳ ἐλέγχῳ.

—Τὰ Δημόσια Ἔργα.

Ἡ εἰς δημόσια ἔργα προτεινομένη δαπάνη, δὲν θὰ ᾖ, κατὰ τὸ ἐπὶ θύρας ἔτος, ἐπιδεκτικὴ μεγ. λης τινὸς εὐρύσεως ἐνεκα τοῦ ὑπὲρ τῆς ἀποδάθρας Ἀ. ρυακος διατιθεμένου μεγ. λου ποσοῦ, θὰ συνομολογήσητε δ' ἐμοί, ἐλπίζω, ὅτι ἡ τοῦ τελευταίου ἔργου ἐπείγουσα ἀνάγκη, εἶναι ἐπικρῆς λόγος ὅπως ἄλλα ἐπείγοντα ἔργα ἀναβληθῶσι πρὸς τὸ πικρὸν χάριν αὐτοῦ. Ἐάν δ' ἡ νῆσοις εὐνοηθῇ διὰ κλητῆς συγκομιδῆς καὶ ἐάν τὰ προὔπολογιζόμενα ἔσοδα καὶ ἔξοδα ἐπαληθευθῶσι, θὰ ἀπομείνῃ κατὰ τὸ τέλος τοῦ προσεχοῦς οἰκονομολογικοῦ ἔτους σμικρὸν τι περίσσευμα, ὅπερ θὰ ἀποτελέσῃ, ἐλπίζω, τὸν πυρῆνα προσόδου, ἐφ' ἧς νὰ δύνηται νὰ στηριχθῇ ἡ πίστις τῆς χώρας καὶ ἥπερ θέλει χρησιμεύσει πρὸς ἀνακούφισιν τοῦ λαοῦ ἐν κριστῷ λιμοῦ ἢ δυστυχίας κατὰ τι μετὰ ταῦτα ἔτος.

—Ὁ φόρος τῆς δεκάτης.

Τὸ σπουδαῖον ζήτημα τῆς καταργήσεως ἢ μετατροπῆς τῆς δεκάτης ἐπησχόλησε, συνωδὰ τῇ ὑπ' ἐμοῦ τοῖς προκτῶσις ὑμῶν δοθείσῃ ὑποσχέσει σοβαρῶς τὴν προσοχὴν τῆς κυβερνήσεως καὶ ἐγένετο πρόοδος τις ἐν τῷ σχηματισμῷ σχεδίου, δι' οὗ ἡ νῦν ἀπὸ τῆς δεκάτης λαμβανομένη φορολογία νὰ δύνηται νὰ μετατεθῇ εἰς ἄλ-

σκολίων καὶ, εἰ καὶ ἡ κυβερνήσις συμμερίζεται τὴν ὑπὸ πολλῶν ἐντίμων μελῶν ἐν τῷ τελευταίῳ Συμβουλίῳ ἐκφρασθεῖσιν ἐπιθυμίαν ἵνα ἡ γεωργικὴ τάξις ἀπικληχθῇ, ὡς οἷόν τε, τῶν ἀχωρίστων ἀπὸ τῆς συλλογῆς τῆς δεκάτης ἐνοχλήσεων, ἀφ' ἑτέρου ὅμως δὲν δύναται νὰ συμφωνήσῃ ἵνα τὰ βάρη τοῦ ἀστικοῦ πληθυσμοῦ τῆς νήσου ἀυξηθῶσιν οὐσιωδῶς, ὅπως οἱ χωρικοί, εἰς οὓς πολλὴ ἤδη παρεσχέθη ἀνακούφισις, ἀπικληγῶσιν ἐτι μᾶλλον τῆς γενικῆς φορολογίας τῆς νήσου, ἧς δέον νὰ φέρωσι τὸ ἀνήκον αὐτοῖς μερίδιον. Προσέτι δὲ δὲν φαίνεται ὅτι εἶναι εὐκταῖον, ἐν τῷ συμφέροντι αὐτῶ τοῦ λαοῦ, νὰ ὑποκατασταθῇ τῇ ἐν μεγάλῳ βαθμῷ κατ' ἀνιλογίαν τῶν μέσων τοῦ λαοῦ, κυμαινομένη δεκάτη φόρος τῆς πάγιος, τοιοῦτος, δηλονότι, οἷος θὰ ἠδύνατο νὰ τεθῇ ἐπὶ τῶν κτημάτων τοῦ λαοῦ.

ἴσπει γραμμ.

Λόγω τῶν σκέψεων τούτων καὶ λαμβανομένου ἐπίσης ὑπ' ὄψιν τοῦ ὅτι σπουδαῖαι μεταβολαὶ ἐγένοντο προσφάτως ἐν τῇ γενικῇ φορολογίᾳ, ἐφάνη τῇ κυβερνήσει ὅτι εἶναι πρέπον νὰ ἀναμείνωμεν τὰ ἀποτελέσματα τῶν μεταβολῶν τούτων, νὰ ἀναβάλωμεν δὲ πρὸς τὸ παρὸν πᾶν περὶ καταργήσεως τῆς δεκάτης σχέδιον.

— Ἐγγραφή καὶ ἐκτιμήσεις ἀκινήτων.

Δὲν ἔχω εὐρὴ νομοθεσίας πρόγραμμα νὰ θέσω ἐνώπιον ὑμῶν. Τὸ σπουδαιότατον μέτρον εἶναι νομοσχέδιον περὶ ἐγγραφῆς καὶ ἐκτιμήσεως τῶν κτημάτων, πραγματευόμενον ζήτημα μεγίστης πᾶσι τῆς γαιοκλήμοσι τῆς γῆσου σπουδαιότητος.

Τὸ νομοσχέδιον τοῦτο εἶναι ἡ ἀπόρροια μέτρου, ὅπερ διετέλεσεν ἐνώπιον τοῦ τελευταίου Συμβουλίου καὶ ἐν ᾧ εἰδικῇ τῆς ἐπιτροπείᾳ οὔτε χρόνου οὔτε κόπου ἐφείσατο. Οἱ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ προκάτοχοι ὑμῶν ἐθεώρησαν ὅτι ἡ μεγάλη τοῦ ζητήματος σπουδαιότης ἐπέβαλλε τὴν ὑπὸ νέου Συμβουλίου μελέτην αὐτοῦ, καὶ τούτου ἕνεκα, τὸ νομοσχέδιον ἀνεβλήθη μέχρι τῆς παρουσίας Συνόδου. Τὸ νομοσχέδιον μετεσχηματίσθη ὑπὸ τινος ἐπόψεως, λίαν δ' εἰλικρινῶς ἐλπίζω ὅτι αἱ ἀρχαὶ αὐτοῦ θέλουσι τύχει τῆς ὑμετέρας ἐγκρίσεως καὶ ὅτι, ὡς πρὸς τὰς λεπτομερείας αὐτοῦ, θὰ κατορθώσητε νὰ παραγάγητε νόμον, ὅστις νὰ ἰκανοποιήσῃ τὴν μεγάλην τοῦ λαοῦ ἀνάγκην καὶ νὰ ἐνέγκῃ τὸ ἀπὸ χρόνου μακροῦ ἀνιαρὸν τοῦτο ζήτημα τῆς τῶν γαιῶν ἐγγραφῆς εἰς εὐάρεστον πέρασ.

— Νομοσχέδιον περὶ Δημαρχείων.

Ἐνώπιον ὑμῶν τεθήσεται ἐπίσης σπουδαῖον νομοσχέδιον πρὸς τροποποίησιν τοῦ ὡς πρὸς τὰ Δημαρχεῖα ὑπάρχοντος νόμου. Ἀποβλέπει εἰς τὴν

διόρθωσιν ἀνωμαλιῶν τινῶν ἐν τῷ παρόντι δημοτικῷ συστήματι καὶ εἶναι ἢ ἀπόρροια παραστάσεων γενομένων ἐν τῷ Συμβουλίῳ τούτῳ ὑπὸ τῶν ὑμετέρων προκατόχων.

Καὶ ἄλλα μέτρα ἡσσηνος πιθανὸν σπουδαιότητος προητοιμάσθησαν ὅπως τεθῶσιν ὑπὸ τὴν ὑμετέραν σκέψιν, ἄλλα δὲ πάλιν ἐνδεχόμενον, ἴσως, νὰ εἰσαχθῶσι προΐουσης τῆς συνόδου.

— Ὁ νόμος περὶ κολλητικῶν νοσημάτων.

Ἀναφορικῶς δὲ πρὸς τὴν νομοθεσίαν τῆς τελευταίας συνόδου εἶναι καθήκον μου νὰ πληροφορήσω τὸ ὑμέτερον ἐντιμον Συμβούλιον ὅτι ἡ κυβερνήσις τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος δὲν ἐνέκρινε τὴν ὑπ' ἐμοῦ ἐπικύρωσιν τοῦ «περὶ προλήψεως κολλητικῶν νοσημάτων» νόμου. Τὸ περὶ τούτου ἐπίσημον γράμμα τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἀποικιῶν τεθήσεται ἐν καιρῷ τῷ δέοντι ἐνώπιον ὑμῶν.

Ἐν τῇ μελέτῃ τῶν ζητημάτων τούτων, ἃ ἐμνημόνευσα ὑμῖν, Κύριοι, καὶ παντὸς ἄλλου, ὅπερ θὰ εἰσηγήτο ἐν τῷ Συμβουλίῳ κατὰ τὴν ἐπί θύραις Σύνοδον, πέποιθα ἐπὶ τὴν ἡμετέραν ἀρωγὴν καὶ σύμπραξιν.

— Ὁ ἔλεγχος τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ λαοῦ.

Εἶναι ὁ μέγας πόθος τῆς κυβερνήσεως νὰ ἐργάζεται ἐν ὑπερτάτῃ ἀρμονίᾳ μετὰ τῶν αἰρετῶν ἀντιπροσώπων τοῦ λαοῦ καὶ εὐελπιστῶ ὅτι ἡ κατὰ τὰς προηγηθείσας τελευταίας δύο συνόδους τοσοῦτον εὐτυχῶς ἐπικρατήσασα σύμπνοια θὰ ἐξακολουθήσῃ ἐπ' ἀγαθῷ τῆς χώρας καὶ ἐπ' εὐτυχίᾳ τοῦ λαοῦ. Ἡ ὑπαρξίς διχογνωμιῶν εἶναι ἀναπόφευκτος, ἀλλὰ τῇ κυβερνήσει ἔσται πάντοτε εὐπρόσδεκτος ἡ ὑγιής ἐπίκρισις, ἣν ἡ πείρα τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ λαοῦ ποιεῖ αὐτοὺς ἰκανοὺς νὰ ἐκφέρωσιν ἐπὶ τῆς τῶν δημοσίων πραγμάτων διευσθύνσεως.

Εὐχόμενος ἵνα ἡ Θεία Πρόνοια καθοδηγῇ καὶ διευσθύνῃ, κατὰ τὴν ἐπί θύραις Σύνοδον, τὰ ὑμέτερά τε καὶ τὰ ἐμὰ διαβούλια, κηρύσσω νῦν, ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως Ἐδουάρδου τοῦ Σ', τὴν ὀριστικὴν ἐναρξιν τῆς Συνόδου ταύτης.